

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто проблематику інформаційного забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства на основі вдосконалення теоретико-методологічних аспектів проблеми. Проаналізовано принципи систематизації інформації в системах управління розвитком зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Система інформаційного забезпечення представлена в розрізі окремих класифікаційних груп.

Аннотация. Рассмотрены проблемы информационного обеспечения развития внешнеэкономической деятельности предприятия на основе совершенствования теоретико-методологических аспектов проблемы. Рассмотрены принципы систематизации информации в системах управления развитием внешнеэкономической деятельности предприятий. Система информационного обеспечения представлена в разрезе отдельных классификационных групп.

Annotation. In the article the problem of informational support of the development of the company's foreign economic activities was considered on the basis of theoretical and methodological aspects perfection. The principles of the information systematization in the systems of the company's foreign economic activities management were analysed. The system of informational support was presented in the context of separate classification groups.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, інформаційні ресурси, принципи систематизації інформації, експрес- і фундаментальна діагностика, аналітична цінність інформації.

У сучасних умовах світової фінансової та економічної кризи, що призвела до погіршення міжнародних конкурентних позицій вітчизняних підприємств, істотного падіння вітчизняного експорту та рейтингу конкурентоспроможності української економіки, проблема розвитку теоретико-методологічного забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств набуває особливого значення.

Метою роботи є вдосконалення теоретико-методологічних та методичних засад інформаційного забезпечення розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Актуальність проблеми структурування і систематизації інформації за певними ознаками і принципами визначається ключовою роллю інформаційно-аналітичної бази системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Проблематика інформаційного синтезу систем управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств значною мірою групується саме навколо цих аспектів. Вирішальним при ухваленні якісних управлінських рішень є правильний вибір методу систематизації інформації, що зумовлює рівень її цінності для суб'єктів управлінської діяльності.

Аналіз літературних джерел показав відсутність єдиного підходу щодо визначення методів вирішення цієї проблеми. На практиці рішення приймаються спираючись на рекомендації органів, що регулюють облікову звітність, та з урахуванням цілей і завдань систем управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Вирішення проблеми структурування та систематизації інформації в системах управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств має здійснюватись на підставі дотримання певних принципів. На думку автора, якнайповнішою й обґрунтованою є класифікація принципів, що наведена в роботі [1]:

актуальність – реальне відображення станів середовища та об'єкта управління;
достовірність і повнота відображення – максимально точно і повне відображення об'єктивних процесів, факторів і тенденцій розвитку станів середовища й об'єкта управління;
оперативність – своєчасне відображення в певний момент часу станів середовища та об'єкта управління;
релевантність – відповідність інформації вимогам її користувачів – суб'єктів управлінського процесу;
безперервність – для забезпечення часових порівнянь і динаміки змін станів об'єктів спостереження;
інформаційна єдність – можливість чіткої та однозначної інтерпретації характеру змін (тенденцій) у станах об'єктів спостереження.

Виходячи з наведених принципів, автор вважає доцільним здійснювати структурування системи інформаційного забезпечення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства за такими ознаками, як:

- а) сфера продукування;
- б) функціональне спрямування інформації;
- в) метод обробки (систематизації) інформації.

За ознакою сфери продукування інформації в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств інформація поділяється на внутрішню та зовнішню [1].

Внутрішня інформація має тактичне значення в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, а джерелом її формування виступають форми офіційної звітності підприємства, які доповнюються матеріалами оперативного та управлінського обліку. На відміну від внутрішньої, зовнішня інформація має різні джерела формування, що спрямовані як на інформаційну підтримку, так і на інформаційну дестабілізацію підприємства. Таким чином зовнішня інформація є стратегічно значущою і саме з нею пов'язані найбільші труднощі та витрати в інформаційному синтезі систем управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств.

зовнішньоекономічної діяльності підприємства вимагає інформаційної бази, сформованої на підставі затверджених форм фінансової звітності підприємства та даних міжнародних організацій, що публікуються в офіційних виданнях. Формуванню цієї бази даних сприяє перехід у 2000 р. на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та на нові форми фінансової звітності підприємств. Інформаційне забезпечення фундаментальної діагностики є більш складним і має формуватися у площині як внутрішніх, так і зовнішніх чинників впливу на розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Аналітична цінність інформації значною мірою визначається методом її обробки. Найбільш надійним підґрунтям прийняття управлінських рішень виступає внутрішня інформація, що, в свою чергу, поділяється на:

- 1) базову фінансово-економічну інформацію;
- 2) інформацію щодо ефективності (продуктивності) бізнес-процесів усередині системи;
- 3) інформацію щодо структури факторіальних джерел ефективності (продуктивності);
- 4) інформацію про розподіл ресурсів підприємства [1].

Використання наведених у роботі підходів до формування інформаційних ресурсів розвитку зовнішньоекономічної діяльності дозволяє здійснювати зовнішньоекономічну діяльність підприємств на якісній інформаційній базі.

Наук. керівн. Піддубний І. О.

Література: 1. Піддубна Л. І. Міжнародна конкурентоспроможність підприємства: теорія та механізм забезпечення : монографія / Піддубна Л. І. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2011. – 400 с. 2. Друкер П. Ф. Задачи менеджмента в XXI веке / П. Ф. Друкер ; пер. с англ. – М. : Изд. Дом "Вильямс", 2001. – 272 с. 3. Heider A. Khan. Digital Development Challenges and prospects / Heider A. Khan. – 2002. – 182 p. 4. Rajeneesh N. Technological Competitiveness, Trade and FDI / Rajeneesh N., Wakelin K. // University of Oxford. – 2001. – P. 84.